

Miquel Gil, mig segle de periodisme

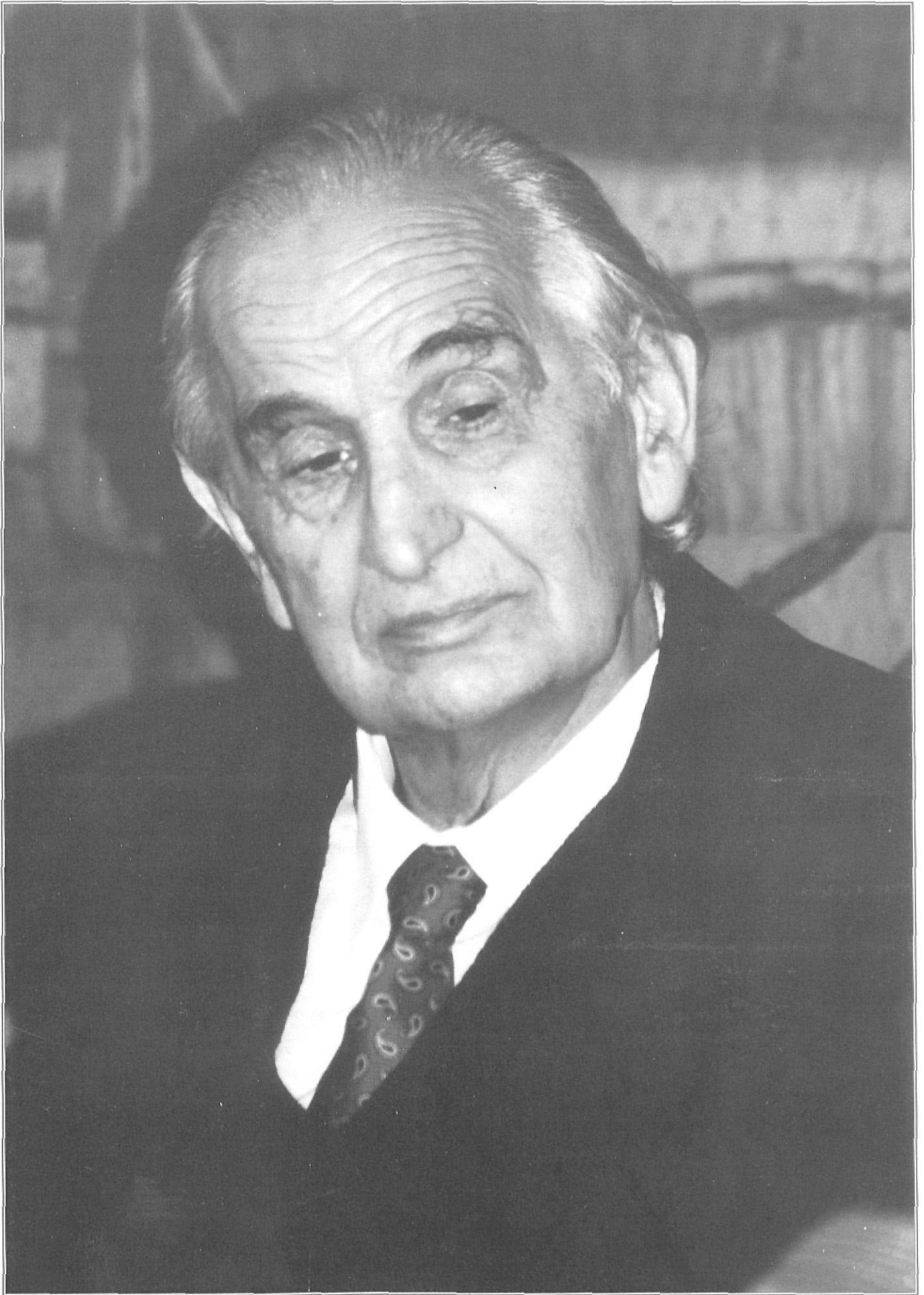
DOLORS GRAU

Després del tribut apressat del número anterior, completem avui el record del nostre company Miquel Gil amb l'evocació de les facetes més destacades de la seva personalitat —escriptor, periodista, radiofonista, comentarista d'art, esportista— i amb la crònica de la seva vinculació a la *Revista de Girona*.

MIQUEL GIL VA MORIR AL PEU DEL CANÓ després de mig segle dedicat professionalment al món del periodisme. El passat dia 17 de maig va ingressar en un centre mèdic, i el primer que va demanar a la seva neboda, i també periodista, Rosa Gil, va ser paper i bolígraf per escriure un article sobre l'exposició de Flors de Girona. Malhauradament, l'esperit d'escriure hi era, però els pensaments ja no es podien reflectir amb fluïdesa damunt una pàgina en blanc. L'article va faltar a la seva cita anual en el *Diari de Girona* i Gil va morir el dia 21 de maig. De totes maneres, malgrat la malaltia pulmonar crònica que patia i els seus vuitanta anys, Gil no pensava en un final proper i el dia abans de la seva mort encara parlava dels seus plans per a l'estiu. No tant sols pensava en el futur més immediat sinó que tenia projectes de realització més llunyana, com la publicació d'un llibre sobre els cementiris amb la col·laboració de la seva neboda Rosa Gil.

Vuitanta anys són molts per resumir la vida d'un home i esbossar-ne la biografia i més si es tracta d'una persona que ha mostrat una important activitat i vitalitat al llarg de tota la vida. En els últims anys Miquel Gil era conegut pels articles que escrivia sobre art, però aquesta no havia estat la faceta periodística més habitual al llarg de mig segle d'activitat. En encetar la seva biografia hem de parlar inexcusablement de l'esport, camp en el qual va sobresortir. Va aconseguir, fins i tot, el campionat de Catalunya de salt alçada l'any 1935, amb una marca d'1,60 metres, una marca molt exigua, i més quan la seva marca personal superava els 1,70 metres. Dues condicions havien fomentat aquesta passió per l'esport: el seu domicili a la Devesa, davant de les instal·lacions del GEiEG i 1,90 metres d'alçada i 63 quilograms de pes. A banda de l'atletisme també va practicar, amb llicència federada, el bàsquet, i a manera d'esbarjo el beisbol i la bicicleta. Es va casar, ja en edat madura, amb una dona de la seva mateixa edat, la Dolors Terradas, que havia estat una de les pioneres d'un altre esport: l'esquí.

El futbol no va ser el seu esport favorit, però en canvi va tenir una gran importància en la seva vida professional (va fer durant deu anys les cròniques futbolístiques a *Ràdio Girona* i durant més de vint anys a *Los Sitios*). Va ser el popular

Cronologia

- 1915 Neix al Perelló (Baix Ebre).
- 1922 Es trasllada amb la seva família a Girona.
- 1935 Es proclama campió de Catalunya de salt d'alçada a l'estadi de Montjuïc, amb una marca d'1,60 metres.
- 1937 Intervé a la pel·lícula *Salakophades* d'Antoni Varés.
- 1938 Després del tancament de la indústria Galetes Plaja passa a treballar com a auxiliar circumstancial a la Comissaria Delegada de la Generalitat.
- 1939 Va entrar en el món del periodisme escrivint guions i cròniques ciutadanes per a Ràdio Girona, on va treballar fins al 1951.
- 1951 Col·laborador al diari *Los Sitios*.
- 1955-1985 Redactor en cap de la *Revista de Girona*.
- 1958 Es va casar amb Dolors Terradas i van a viure a Sant Narcís.
- 1960 S'incorpora a la plantilla de *Los Sitios* com a auxiliar de redacció.
Durant la seva vida professional en actiu va ser corresponsal de la *Hoja del Lunes* de Barcelona, col·laborador de *La Vanguardia* i de TVE-2 i va tenir una agència de publicitat, anomenada *Gaviota*.
- 1961 Treballa a la Diputació com a encarregat del BOP.
- 1965 Passa a encarregar-se del gabinet de premsa de la Diputació.
- 1985-1995 Conseller de redacció de la *Revista de Girona*.
- 1993 Se celebra una exposició-homenatge a la Fontana d'Or on participen 38 artistes.
- 1994 Mort de la seva dona.
- 1995 És homenatjat pel Col·legi de Periodistes.
- 1995 Mor a Sant Gregori el diumenge 21 de maig; té vuitanta anys.

Bibliografia

- Girona i els seus barris* (capítol dedicat a la Devesa, d'on eren els seus pares), Ajuntament de Girona, 1983.
- Cinquanta anys de Ràdio Girona*, Carles Vallès, 1990.
- Lluís Carbonell*, 1988 (biografia de Lluís Carbonell, artista d'Olot).
- Els rel·lotges de sol*, Quaderns de la Revista de Girona, Caixa de Girona - Diputació de Girona, 1991.
- La ploma dels pinzells gironins* (articles en el *Diari de Girona* de les columnes d'art), Caixa de Girona, 1993.
- Cap Roig*, Caixa de Girona, 1993.
- Bolados efervescent*, Brau, 1994, recopilació de notes inèdites sobre temes d'actualitat escrites durant l'exercici de la seva professió i que revelaven el costat més humà i anecdòtic de la notícia.

radiofonista Joan Viñas (qui havia practicat l'atletisme amb Miquel Gil) qui li va proposar de fer les emissions d'esports. No obstant, durant els dotze anys que va estar a Ràdio Girona a més de fer les cròniques d'esports va organitzar concursos i festivals, va escriure guions, va fer cròniques ciutadanes i d'art i va portar la publicitat.

L'any 1951 va entrar a treballar a *Los Sitios* com a col·laborador, més tard va passar a integrar-se a la plantilla amb categoria d'auxiliar de redacció i, finalment de redactor (quan va aconseguir el carnet de periodista després d'acreditar la seva experiència professional). Durant els primers anys a *Los Sitios*, Miquel Gil era el més jove del reduït equip de redacció i va haver d'ocupar-se de diferents aspectes informatius. Sobretot cobria la informació de Girona, els plens municipals, els de la Diputació i també els esports (cal recordar que a nivell particular tenia l'equip de megafonia del camp de futbol de Girona).

Paral·lelament a la seva activitat professional en *Los Sitios* treballava a la Diputació de Girona. De l'any 1955 al 1985 va ser redactor en cap de la *Revista de Girona* i a partir d'aquesta data es va integrar al consell de redacció. L'any 1961 va ser l'encarregat del BOP i a partir de 1965 l'encarregat del gabinet de premsa, també de la Diputació de Girona.

A banda d'aquestes dues activitats Gil va ser corresponsal de la *Hoja del Lunes* de Barcelona, col·laborador de *La Vanguardia* i de TVE-2. En aquest últim lloc va fer guions referits a Josep Pla, Salvador Dalí, la Mare de Déu del Mont, indrets de la Costa Brava i de l'interior... i es va ocupar de la secció d'art. Finalment també cal dir que va tenir una agència de publicitat, anomenada *Gaviota*, situada en una part del que avui és la primera planta del restaurant Boira de la plaça Sant Agustí de Girona.

En complir els seixanta anys Miquel Gil es va acollir a una jubilació anticipada promoguda per *Los Sitios*, no obstant de la Diputació de Girona no es va jubilar fins l'any 1984. De totes maneres, quan *Los Sitios* va passar a mans privades, va continuar vinculat al diari escrivint a les pàgines d'art. En els últims anys hi tenia una columna d'art setmanal i una secció fixa d'entrevistes, anomenada «Gironins» al Suplement Dominical del mateix diari.

De la preguerra a la postguerra

L'any 1935, un dia abans de proclamar-se campió de Catalunya de salt d'alçada, va ser donat per inútil per al servei militar a causa d'uns «focus epilèptics». Durant la guerra va estar ingressat a l'hospital militar situat al convent de la Mercè i des del 7 de juny de 1938 a l'1 de febrer de 1939 va treballar com a «auxiliar circumstancial» a la Comissaria Delegada de la Generalitat de Catalunya on va entrar després que la indústria «Galletas Plaja» on treballava hagués tancat les portes.

Després de la guerra va entrar a treballar als Sindicats (CNS), al Sindicat d'Educació i Descans, però ja el mateix 1939 es va iniciar en el camp del periodisme. La seva activitat professional reflecteix bona part de la història contemporània de Catalunya, marcada pels quaranta anys del franquisme. Gil explica la crítica situació periodística de la Girona de postguerra al llibre *Bolados efervescentes*: «en aquelles dècades dels anys quaranta, cinquanta, seixanta, sense la televisió que encara no havia arribat a l'estat, amb una sola emissora que es delia per la música i un sol diari completament controlat». Miquel Gil va seguir durant un temps les monòtones visites als pobles del governador civil i els delegats de Serveis que havien de publicar-se inexcusablement a les pàgines del diari. Les visites es programaven com els «bolos»: n'hi havia de set a vuit al dia i després ell havia

de fer mans i mànigues per redactar-les de forma diferent. Aquestes esperpèntiques visites són recordades en clau d'humor a *Bolados efervescentes* on es recull que eren conegudes a Girona sota el nom sorneguer d'«el carro de la alegría», fent una transcripció del *Bienvenido Mr. Marshall*, però a nivell local.

Durant la seva dilatada vida en actiu va ser membre de concursos, secretari del jurat del concurs anual d'art de la Diputació de Girona, va redactar catàlegs... i va relacionar-se amb personatges importants del moment: des de Josep Pla a Salvador Dalí passant per Fages de Climent. Amb Salvador Dalí hi havia parlat en diferents ocasions i havia facilitat alguna entrevista a tercers amb el geni empordanès. Amb Josep Pla el va unir una veritable amistat i Miquel Gil havia passat llargues estones conversant amb l'escriptor.

Del salt d'alçada a la pesca a Llafranc

Miquel Gil va ser un brillant esportista, a més de ser un dels primers socis del GEiEG i soci fundador (amb el carnet núm. 5 de l'1 de juliol de 1935) de la piscina de Girona. Miquel Gil era un gran conversador i també un apassionat de la pesca (pràctica a la qual es va dedicar fins fa pocs anys).

Repartia les seves vacances entre el Perelló, d'on era fill, amb les estades a

l'hotel Llevant de Llafranc, barri mariner on tenia amarrada una antiga barca de fusta, la Maria, amb la qual sortia a pescar amb Josep Roure, Josep Esparregó, Francisco Sagrera, Enric Jordà i Emili Mora. Habitualment hi anaven els dissabtes, perquè els diumenges se'ls reservava per baixar a la cala d'Es Vedell, sota el Cap Roig, on la societat la Nyoca feia els seus «xeflis» des de mitjan mes de juny a mitjan mes de setembre. La Nyoca va començar a funcionar fa uns vint-i-quatre anys (tot i que Miquel s'hi va incorporar al cap de tres o quatre anys) i està integrada per 26 socis, dels quals Gil era el degà. Societat, val a dir, que està vedada totalment a les dones.

Les jornades setmanals a la cala d'Es Vedell s'iniciaven a les sis o les set del matí i no es donaven per acabades fins ben entrada la tarda. El matí s'anava a pescar i el migdia es fregia el peix en aquella cala pedregosa on havien instal·lat taules i cadires també de pedra. Durant aquestes diades, o a la festa que celebraven al final del mes d'agost, hi havien passat molts convidats: Ricard Viladesau, el trompetista Bravo, l'alcalde de Sant Sebastià (que no es va donar conèixer en el moment però després els va enviar un obsequi com a mostra de gratitud), els grups d'havaneres Peix Fregit, Terra Endins, Cafetó.

Dolors Grau i Ferrando

Miquel Gil amb Josep M. Gironella.

